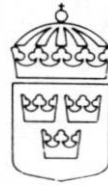

Motion till riksdagen

1985/86:Jo201

Ivar Franzén och Rolf Kenneryd (c)

En bättre livsmedelspolitik, m. m.

Mot.
1985/86
Jo201-210

Det finns en betydande opinion för lägre skatt på mat och en förståelse för att svenska baslivsmedel får förtur när det gäller skattesänkning. En majoritet av svenska folket vill ha en livsmedelspolitik som främjar ÖPPNA LANDSKAP, HÖG LIVSMEDELSKVALITET och GOD FÖRSÖRJNINGSTRYGGHET.

Slutsatsen av dessa förhållanden bör bli att ett BRA skattesänkingsförslag på svensk basmat också bör främja öppna landskap, hög livsmedelskvalitet och försörjningstrygghet. Dessutom bör det motverka ökad produktion. Avgörande är hur momsens – skattesänkningen – återförs *till konsumenten*. En differentierad moms ger inte de styrsignaler som de flesta uppfattar som viktiga, är därtill administrativt besvärlig samt ökar möjligheterna till skattefusk och därmed extra inkomstbortfall för staten.

Idéskiss

Följande exempel är ett försök att redovisa ett alternativ som får en sådan helhetseffekt att den kan accepteras av alla berörda parter. Mjölksubventionerna förutsätts vara kvar i oförändrad omfattning.

1. 3 miljarder kronor av statens momsintäkter används för att sänka producentpriserna/skatten på svenska baslivsmedel i motsvarande grad.
2. Jordbrukarna får kompensation för sitt inkomstbortfall genom ett arealbidrag, som i princip bör vara lika för all odlingsvärd åkermark. 3 miljarder kronor fördelade på 3 miljoner ha blir 1 000 kr. per ha. Självklart kan arealbidraget varieras, men det förtar snabbt enkelheten i systemet.
3. För konsumenten betyder detta att baslivsmedlen blir 3 miljarder billigare i parti- och förädlingsledet. Eftersom momsens beräknas på ett lägre pris och handelsomkostnaderna i allmänhet beräknas som procentpåslag kommer dessa 3 miljarder kronor att växa till 4–5 miljarder lägre pris/skatt i detaljhandeln. Allt under förutsättning att konkurrensen fungerar i handelsledet. Konsumenten får på så sätt ca 1,50 kr. tillbaka på varje momskrona som satsas på lägre skatt på mat.
4. Sänkt skatt/pris på baslivsmedel gynnar i första hand dem som *behöver/måste* använda stor del av sin inkomst till vanlig husmanskost. Det är inte bara barnfamiljer utan också studerande, pensionärer med enbart folkpension och flertalet låginkomsttagare. För en tvåbarnsfamilj betyder skattesänkningen och nuvarande mjölksubventioner ca

2 500 kr. lägre matkostnad per år. Har familjen medelinkomst blir nettoeffekten cirka hälften av detta. Sänkt skatt på baslivsmedel, som alla måste köpa, stämmer väl med principen "skatt efter köpkraft". Det går inte att ersätta denna skattesänkning med t. ex. höjda barnbidrag och nå tillnärmelsevis samma rättvisa och positiva resultat. Det måste vara större frihet att fritt få använda de pengar som blir över i plånboken genom lägre skatt på baslivsmedel än att få motsvarande belopp i bidrag.

5. För öppna landskap och försörjningstrygghet är det viktigast att åkerarealen hålls intakt med bevarad god produktionsförmåga. Genom arealbidraget gynnas den mest nedläggningshotade åkerarealen i de s. k. mellanbygderna där skogsplanteringen får de mest förödande effekterna på landskapsupplevelsen.
 - Det blir inte lika nödvändigt med de absoluta toppskördarna.
 - Biodynamiskt jordbruk får ökad konkurrenskraft.
 - Trädan kan åter bli ett ekonomiskt möjligt alternativ, vilket minskar överskottet och behovet av kemisk ogräsbekämpning.
 - Ekonomin för etanolproduktion baserad på svensk jordbruksråvara förbättras.
6. Vi får regionalpolitiska effekter genom att arealbidraget utgör en större del av totalinkomsten per ha i norra än i södra delen av Sverige. Samma förhållande blir det i jämrörelsen mellan mellanbygd och slättbygd.
7. De svenska jordbrukarnas priser kommer att ligga ganska nära normala världsmarknadspriser, vilket underlättar den export som ändå kan vara aktuell. Exportkostnaderna för överskottet vid goda skördeår blir därmed inte särskilt betungande. De jordbrukare som har de högsta skördarna får den största fördelen av att genomsnittspriset kan hållas något högre genom att exportförlusterna begränsas. De får på så sätt en viss kompensation för att arealbidraget ger dem mindre per kg spannmål räknat.
8. En höjning av mosen från 19–20 % motsvarar kostnaden för föreslagna pris/skattesänkning på svenska baslivsmedel.

Förestående idéskiss bör kunna utvecklas till ett konkret och genomarbetat förslag som har goda möjligheter att tillgodose väsentliga intressen för samtliga berörda parter – konsumenter såväl som producenter, försvarsintressen och samhällsekonomi.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen anhåller om ett förslag om lägre skatt/pris på svenska baslivsmedel enligt de riktlinjer som redovisas i motionen.

Stockholm den 10 januari 1986

Ivar Franzén (c)

Rolf Kenneryd (c)